

3. Radosť (pre mladých)

Nadšenie, práca, námaha, radosť, svätosť

Čo nás robí skutočne šťastnými? Zaujal ma názov stránky a bol som zvedavý, čo takého povie. Na prvom mieste tejto ankety či výskumu sa umiestnilo toto: cítiť sa dôležitý. To je to, čo nás najviac robí šťastnými, prehlasuje táto stránka. A potom k tomu pridáva návod, ako sa dopracovať k tomu, aby sme boli dôležití. Ponajprv potrebujeme vedieť, kto skutočne sme, tiež ponúka prehodnotiť 8 faktorov nášho života.

Táto a podobné stránky nás upozorňujú, že hľadania šťastia je neustále aktuálna téma, hoci sa predstavy šťastia v priebehu času menia. Pred vyše sto rokmi sa zrodili projekty, ktoré hovorili, že človek bude šťastný, keď bude mať zabezpečené dobré sociálne podmienky, prácu, školu, nemocnice, keď sa bude môcť rozvíjať. Dnes toto všetko máme, ale túžba po šťastí a radosťi neutícha, ba naopak, čím viacej zabezpečenia máme, tým sa stáva komplikovanejšou.

Zaiste to poznáš aj ty: ranné vstávanie, povinnosti a k tomu ešte nepochopenie, nervozita, neúspechy... A tvoj vzťah s najbližšími sa nezriedka dostáva do chaosu a nervov, lebo tvoji kresťanskí rodičia sa ti javia ako stelesnenie príkazov a zákazov, ako diktátori poriadku.

A kresťanstvo ako chodenie do kostola, počúvanie často nič nehovoriacich kázni, to všetko priviedlo mnohých tvojich rovesníkov k presvedčeniu, že žiť ako kresťan nie je pre tých, ktorí si chcú užiť život, rozprestrieť krídla, chodiť po zábavách, užiť si objatia. Kresťanstvo je proti životu, proti životu naplno.

Nechcem vytvárať internetové stránky, na ktorých bude návod, ako dosiahnuť opravdivé šťastie, plnosť radosťi. Chcel by som ti však vyrozprávať, čo nám o šťastí povedal Boh.

Podobenstvo o dlhej ceste ku šťastiu

Mohli by sme nájsť mnoho biblických veršov hovoriacich o šťastí, ktoré je človekovi na dosah. Na prvé miesto by sa iste dostalo 8 ponúk šťastia, ktoré nazývame blahoslavenstvá. Chcel by som však ísť do podobenstva, ktoré nám Ježiš vyrozprával, a ty ho poznáš pod názvom podobenstvo o márnotratom synovi alebo o milosrdnom otcovi. Ježiš tomuto podobenstvu nedal názov. To je veľká výhoda, lebo každý mu môže dať názov podľa toho, čo v ňom objaví. Nuž, môžeme začať:

„Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: „Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí.“ A on im rozdelil majetok. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil.“

Ježiš nám v tomto podobenstve hovorí, že človek sa môže pri svojom Bohu nudiť. Nadobudnúť presvedčenie, že len ďaleko od neho mu bude lepšie. Môže si vypýtať to, čo je „jeho“. Svoj život, svoje dary, svoj čas, svoje zamerania. Všetko ďaleko od neho. Keď nám toto Ježiš porozprával, znamená to, že Boh vie o tvojom smútku, o nude, ktorú prežívaš, o lákadlách, ktoré sú okolo teba. Tvoj Boh ti však nechce vnucovať šťastie.

Boh má aj svoje deti, ktoré zostali doma, ktoré nikdy neodišli. Možno by si čakal, že z nich má radosť. Nuž, pozrime sa, čo sa odhaľuje v staršom synovi, ktorý zostal doma. Keď sa dopyčul o návrate mladšieho brata a o tom, čo pre neho otec urobil, povedal tieto slová:

„Už toľko rokov ti slúžim a nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi.“

Áká smutná zatrpknutosť. Môžeme v nej vidieť toľko zatrpknutých kresťanských chlapcov a dievčat, ktorí chodia do kostola, modlia sa, ale na ich tvárach niet radosti a šťastia. Ba čo viac, mnohí aj s odporom pozerajú na tých, ktorí sa vzdialili.

Prečo mladší syn odišiel, a prečo starší syn, ktorý neodišiel, nebol šťastný? Ježiš nás v tomto podobenstve učí, že základom šťastia nie je majetok a neobmedzené možnosti, ale ani tichá a zatrpknutá vernosť. Otec sa javí ako ten, ktorý vždy zostal otcom, milujúcim otcom. Šťastie spočíva v milujúcom vzťahu. Vedieť, že som milovaný a vedieť na lásku odpovedať.

Toto je šťastie človeka. Boh si je vedomý, že k tomuto šťastiu je často dlhá cesta. Pre tých, čo sa vzdialili, ale aj pre tých, ktorí zostali. Jeho milosrdná láska oslavuje tých, čo sa vrátili a túži po tých, čo zostali a nepochopili.

Don Bosco o prvom klamstve, ktorým sú mladí často oklamaní

V úvode do jednej zo svojich prvých knižiek pre mladých (*Zaopatrený mladík*, modlitebná knižka pre mladých) don Bosco píše:

„Sú dve základné klamstvá, ktorými diabol odvádza mladých od dobrej cesty (doslova od cesty čnosti). Tým prvým je, že vkladá do ich myslí predstavu, že byť kresťanom (doslova slúžiť Bohu) je vec smutná a vzdialená od každej zábavy a radosti. Moji drahí mladí, takto to nie je. Chcem vás naučiť takému štýlu kresťanského života, ktorý je plný veselosti a spokojnosti, tým, že vám ukážem, ktoré sú pravé zábavy a radosti, aby ste mohli so svätým kráľom Dávidom povedať: slúžime Pánovi vo svätej radosti. Takýto je cieľ tejto mojej knižky, aby ste slúžili Pánovi a boli stále veselí.“

Pevne verím, že všetci mladí, ktorí prešli našimi strediskami porozumeli, že byť veriacim a byť veselým ide pospolu. To však samozrejme neznamená, že s pribúdajúcimi rokmi neprichádzajú pokušenia zanechať „detské spôsoby“ a začať objavovať tie tzv. „dospelé“. Preto sa spoločne pozrime na posolstvá pápeža Františka, ktorý sa vo svojom pápežskom úrade tak veľmi zameril na tému kresťanskej radosti.

Pápež František o radosti

Nepovedal nám o nej len niečo „vysoké“ a teologické, ale mnohé zrozumiteľné a praktické veci. Hľa, tu je prvá z nich.

1. Rozlišuj medzi potešením a radosťou

Hovorí nám: Niektorí ľudia sa vyhovárajú a sťažujú, že nemajú dôvod na radosť, keď sa nenapíňajú ich bezprostredné túžby a želania. Doslova píše: *Akoby na to, aby sme sa dokázali radovať, musel byť splnený nekonečný zoznam podmienok.* (EG 7) Keď dosiahnem toto, keď si budem môcť kúpiť tamto, potom budem môcť byť šťastný a veselý. Je to dôsledok štýlu života, ktorý sa dnes presadzuje: najdôležitejšie je to, kto koľko má, čo si môže dovoliť a užiť, čo si môže kúpiť. Aby sme sa vyslobodili z tejto mentality, pápež nám ponúka jedno veľmi dôležité rozlíšenie, totiž rozlíšenie medzi potešením a radosťou. Doslova píše: *„Technologická spoločnosť dokázala znásobiť príležitosti na potešenie, ale len veľmi ťažko dokáže vyvolať radosť.“* (EG 7). Naozaj, je toľko vecí, toľko tovaru, toľko ponúk, toľko príležitostí na cestovanie a zábavu. Ale pozor, to všetko môžu byť len potešenia, ale nemusia sa premeniť na opravdivú hlbokú a trvalú radosť.

2. Nebuď otrokom, ale pánom v internetovom priestore

Druhou oblasťou veľkej príťažlivosti a potešenia je internet. Mnohí mladí, a nielen mladí, sú dnes ovládnutí priestorom informácií a komunikácie a to až do takej miery, že strácajú seba, zanedbávajú reálne vzťahy. Vidieť, komunikovať, vyplňať si všetok voľný čas pozeraním na displej. Isto je to príťažlivé a príjemné. Pápež František nás však upozorňuje: *Nedopuť, aby ti ukradli nádej a radosť, nedaj sa nimi znarkotizovať, aby ťa potom mohli použiť ako otroka svojich záujmov. Maj odvahu byť niečím viac, pretože to, kým si, je dôležitejšie ako čokoľvek iné.* (CHV, 107) A Duch Svätý nám v posledných rokoch dal mladíka menom Carlo Acutis, ktorý nám v tejto oblasti ukázal cestu. Ukázal nám, že internet nemusí byť otroctvo, uzavretie sa sám do seba, izolácia od ostatných okolo nás a samozrejme aj od Boha. Že netreba bežať za tým, čo nás ohuruje a predstavuje sa ako ľahký konzum zadarmo. Takto sa stáva, ako to hovoril tento mladík, že hoci sa rodíme ako originály, zomierame ako fotokópie. Nebuď fotokópiou, rozmýšľaj nad tým, akého ťa chce mať Boh, aké ti dal schopnosti alebo danosti, ktoré by si mohol rozvíjať pre dobro sveta okolo teba. *Preto si potrebuješ uvedomiť jednu základnú pravdu, pokračuje Sv. Otec: byť mladým neznamena len vyhľadávať krátkotrvajúce pôžitky a povrchné úspechy. Ak roky tvojej mladosti majú viesť v tvojom živote k cieľu, musia byť časom veľkodušného darovania sa, úprimnej oddanosti a obiet, ktoré nás niečo stoja, ale potom prinášame hojnosť ovocia.* (CHV,108)

3. Pozor na manipulátorov mladosti a krásy

Mladosť je zaiste krásne obdobie tvojho života. Ale pozor, hovorí Sv. Otec: *treba odlišiť radosť mladosti od jej nepravého kultu, čo niektorí využívajú na to, aby zvedli mladých a využili ich na svoje ciele.* Takíto ľudia vás vedú k tomu, aby ste ignorovali dejiny, minulosť a pohrdavo sa pozeralo na všetko, čo bolo, lebo teraz, iba teraz sme IN a všetko čo bolo, je staré a trápne. Takto sa stanete prázdni a bez koreňov a začnete veriť len tým, čo vám ponúkajú veci teraz a v najbližšej budúcnosti. Takto sa rodia ideológie, silné presvedčenia na pochybných základoch alebo aj celkom bez základov. Títo manipulátori *zvelebujú mladosť, mladé telo, ako keby všetko to, čo nie je mladé, bolo opovrhnutia hodné a zastarané. Mladému telu sa klaňajú ako modle a bezhranične po ňom túžia. Drahí mladí, nedovoľte, aby používali vašu mladosť na napomáhanie povrchného života, ktorý si zamieňa krásu s výzorom.* (CHV 180 – 183)

Premýšľaj a uvažuj, lebo ako hovorí aj naše príslovie: Nie je všetko zlato, čo sa blyští. A je len na tebe, či naozaj chceš zlato, alebo budeš riskovať, že u výkupcov zlata utŕžiš hanbu, posmech a vyjdeš odtiaľ naprázdno.

- Ktoré skutočnosti ťa nudia – v živote, vo viere?
- Aký je tvoj vzťah k internetu?
- Neláka ťa (príp. nezlákalo ťa) hľadať radosť mimo Otcovho domu?
- Nie si azda taký Boží otrok bez radosti v Božom dome?
- Nie si otrokom krásy, módy, ľudských ohľadov?